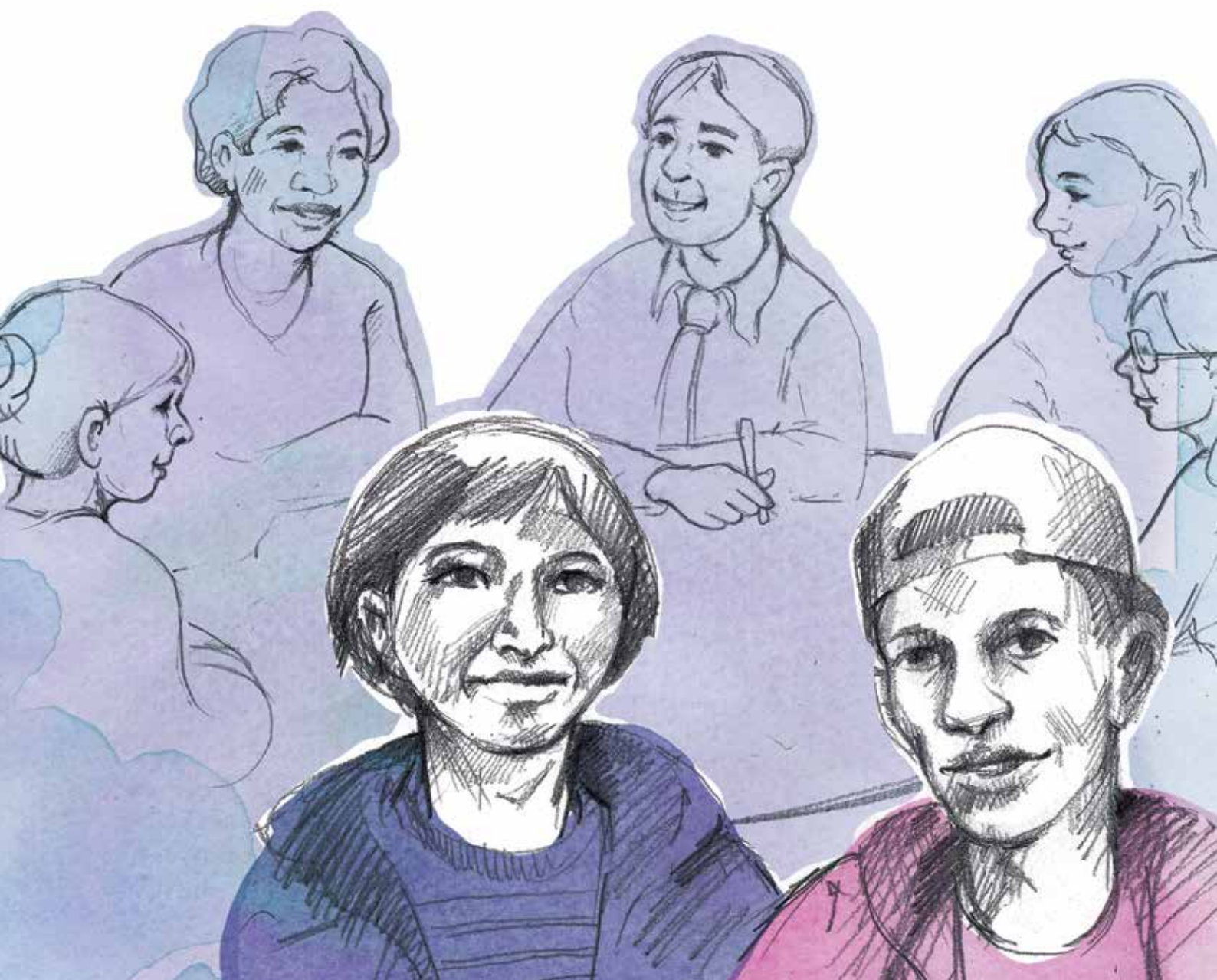

Bilaga 3

Återvändande ensamkommande

Samverkan för barnets bästa

Samverkan avser den dialog och samarbete som sker mellan självständiga och sidoordnade samhällsaktörer för att samordnat uppnå gemensamma mål.¹

¹ Justitiedepartementet. *Samhällets krisberedskap – stärkt samverkan för ökad säkerhet*, skr. 2009/10:124

Innehåll

Inledning	5
Vi behöver samverkan	6
Om vad ska man samverka?	7
Viktiga förutsättningar	8
Av vem kan handledningen användas?	8
Processkartläggning – en gemensam grund	8
Struktur för samverkan	9
Samverkan på övergripande nivå	10
Samverkan på verksamhetsnivå	10
Samverkan på individ nivå – att forma navet runt barnet	10
Samordnad individuell plan	12
Referenser	13

Inledning

Det finns oftast många vuxna runt ett ensamkommande barn. Det är naturligtvis positivt att barnet kan välja vem som passar att vända sig till i olika frågor. Samtidigt finns det också en risk med att det är så många inblandade och så många som har ett ansvar. Vissa barn är mer öppet kommunikativa än andra barn och anförtror sig till en rad olika vuxna. Vuxna, som kanske lämnar väldigt olika besked och rentav motsäger varandra. Hur hjälper vi dessa barn att få en pålitlig bild av sin tillvaro och kunna vila i att vuxenvärlden har koll på situationen? Andra har väldigt lågt förtroende för vuxenvärlden, är mer tystlåtna till sättet eller mår rentav för dåligt för att orka kommunicera. Vad händer med dessa barn?

Projekt Återvändande ensamkommande har försökt att skapa en handledning för fungerande samverkan utifrån ett barnperspektiv.

Den här handledningen bygger dels på erfarenheter från Strömsunds kommuns arbete med interkommunal samverkan runt ensamkommande barn, men har även tagit intryck av studier kring drivkrafter och motiv, förutsättningar och former för samverkan. Utifrån vårt lokala arbete har vi dragit generella slutsatser som vi tror att andra kommuner kan ha användning av. Förhoppningsvis kan vårt arbete bidra till att utveckla samverkan i fler kommuner.

Vi behöver samverka

Enligt Barnkonventionen ska barnets bästa komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barn vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ.²

Alla landets kommuner har ett lagstadgat ansvar för ensamkommande flyktingbarn. För att kunna leva upp till detta ansvar krävs en samverkan mellan berörda aktörer i barnets närhet. Samverkan blir en förutsättning för att dessa barns rättigheter och möjligheter tillvaratas i enlighet med Barnkonventionen. Förstudien *Mellan avslag och utvisning*³ genomförde en nationell enkätundersökning av kommunernas arbete med ensamkommande barn som fått avslag. Enkäten besvarades av cirka 170 kommuner. Av dessa angav 46 % att de hade rutiner för att arbeta med målgruppen. I ungefär hälften av kommunerna är samverkan en del av rutinen, och då i första hand mellan god man, boendepersonal och socialsekreterare. Den nationella enkäten pekar också på att skolorna sällan ingår i en strukturerad samverkan med övriga aktörer runt barnen.

Ytterligare exempel på samverkan som framkommit genom förstudien är att socialtjänsten har en samordnande roll om det behövs ta kontakt med Migrationsverket, psykiatri, skola och frivilligorganisationer. I vissa svarskommuner uppges socialtjänsten också vara behjälplig i kontakten med anhöriga i hemlandet.

Projekt Återvändande ensakommande utgår ifrån att alla aktörer arbetar utifrån vad de anser vara barnens bästa. Att olika aktörsgrupper, liksom enskilda individer, kan ha olika uppfattningar om vad som är barnens bästa medför emellertid att de insatser som görs, eller inte görs, varierar och ibland går stick i stäv med varandra.

Nytan med samverkan är bl.a. att vi får bättre beslutsunderlag, bättre planeringsmöjligheter och koordinering av insatser samt bättre rutiner för uppföljning och kunskapsåterföring. Socialstyrelsen har genomfört en rad samverkansprojekt inom ramen för projektet Barn i fokus.⁴ I rapporten konstateras att de positiva effekterna av långtgående samverkan bland annat består i att:

- » Människor får bättre hjälp.
- » De samlade resurserna tillvaratas och utnyttjas effektivare.
- » personalen utvecklar sin kompetens.
- » man vinner tid – utredningstider kan minskas och stödinsatser eller behandling kan sättas in i ett tidigare skede.
- » barnperspektivet stärks genom att socialtjänsten har ett nära samarbete med barncentrerade verksamheter som öppna förskolan och barnavårdscentralen.

Det behövs även tillräckligt med tid och resurser för att synliggöra vilka lokala förutsättningar som samverkansarbetet har att förhålla sig till. En grundläggande faktor för en god sam-

verkan är att deltagande organisationer och individer har samma mål med att samverka, i det här fallet skapa en miljö där alla runt barnet ser sig som en del i arbetet i att skapa de bästa förutsättningarna för barnet. Det krävs också att organisationers eller individers eventuella egna särintressen sätts åt sidan för barnets bästa. Samtidigt är det viktigt att alla parter bidrar med ungefär lika mycket tid i samverkansarbetet och undviker hög personalomsättning.

Inte minst i arbetet med ensamkommande barn finns för berörda aktörer ett stort behov av samverkan. I praktiken kan man dock stöta på problem i en samverkansprocess.

För att samverkan ska bli en hjälp i det fortsatta arbetet runt de ensamkommande barnen krävs att aktörerna är medvetna om de hinder som kan motverka en god samverkan. Ofta kan hinder för samverkan förklaras med grundläggande skillnader i regelverk, i andra fall kan det bero på strukturella skillnader mellan organisationer och professioner som ska mötas i samverkan.⁵

Regler för sekretess beskrivs och uppges ofta vara en begränsande faktor för utökad samverkan och därmed en grundläggande del i att närmare samverkan inte kommer till stånd.^{6,7} Dock finns det juridiska förutsättningar för samverkan och vi upplever att det mer handlar om vilken kunskap de enskilda aktörerna har.

Skillnader i organisation och regelverk är nödvändiga, eftersom aktörernas uppdrag ser olika ut. Istället för att fastna i de svårigheter som olikheterna skapar, behövs ett arbete för att utveckla kunskapen om hur de ska hanteras. Om detta inte sker hotas samverkan.

Nyckeln till framgångsrik och långsiktig samverkan ligger i att lära sig leva med de skillnader som finns mellan berörda organisationer och professioner.

2 UNICEF. *Barnkonventionen artikel 3.*

3 Emilsson Hedman, Gahlin, Källström & Näsström. *Mellan avslag och utvisning: rapport om situationen för ensamkommande barn med avslag.*

4 Socialstyrelsen. *Samverka för barns bästa.*

5 Socialstyrelsen. *Strategi för samverkan: kring barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa.*

6 Jordevik & Källgren. *Samverkan för ungdomars skull.*

7 Emilsson Hedman, Gahlin, Källström & Näsström, *Mellan avslag och utvisning.*

Om vad ska man samverka?

Ytterst är samverkan ett arbetssätt för att tillvarata det enskilda barnets rättigheter och möjligheter. Barn med avslag får förändrade förutsättningar, och hur de vuxna aktörerna runt dessa barn kan hjälpa dem på bästa sätt ser olika ut från barn till barn.

I praktiken kan ett förändrat mående hos ett barn som fått avslag leda till att exempelvis skolgången påverkas, vilket kräver att centrala aktörer runt barnet träffas för att hitta en gemensam strategi för hur det går att hjälpa och stötta barnet

på bästa sätt. Det finns ett tydligt barnperspektiv i den här handledningen, och den reella samverkan sker på individnivå. För att den ska fungera fullt ut krävs dock ytterligare samverkansforum, annars riskerar samverkan runt det enskilda barnet att fallera.

Viktiga förutsättningar

För att samverkan ska fungera krävs goda förutsättningar. Samverkan måste genomsyra alla nivåer i de verksamheter som berörs. Det innebär att chefer och medarbetare ska vara med på tåget. Alla måste ta sitt ansvar för att samverkan ska fungera, det kan inte ligga på en enskild person.

En grundförutsättning är också att erbjuda fortbildning i gällande sekretesslagstiftning, att aktivt arbeta med värdegrundsfrågor, organisationskulturer och en öppenhet och förståelse för att olika verksamheter fungerar på olika sätt och måste få fortsätta att göra det. Olikheten i sig behöver inte vara ett hinder för samverkan, men det är allas ansvar att hitta vägar runt dessa olikheter så att man ändå kan arbeta mot gemensamt satta mål.⁸

Det behövs även tillräckligt med tid och resurser för att synliggöra vilka lokala förutsättningar som samverkansarbetet har att förhålla sig till.

För de kommuner som vill arbeta med att förbättra samverkan runt ensamkommande barn krävs ett gemensamt arbetssätt. Det kan bli svårt för en enskild engagerad medarbetare att förändra befintliga samverkansstrukturer.

Av vem kan handledningen användas?

Vår handledning kan användas av kommuner som vill förbättra samverkan runt ensamkommande barn och som har en önskan om att göra det med barnen i fokus. De kommunala aktörer som möter eller arbetar med ensamkommande barn är i alla kommuner god man, HVB/familjehem, skola och socialtjänst. Andra viktiga aktörer är Migrationsverket och hälso- och sjukvården. I övrigt kan aktörer från civilsamhället också fylla en viktig roll för de ensamkommande barnen, varför deras delaktighet i samverkan också bör beaktas.

Processkartläggning – en gemensam grund

Att ta reda på hur något verkligen är och bli överens om en bild av verkligheten, är en förutsättning för att genomföra eventuella förändringar på ett framgångsrikt sätt.

I litteratur och i vårt eget arbete med samverkansfrågor framkommer att kunskapsnivån om varandras roller och ansvar samt behov av information systematiskt behöver utvecklas⁹. Att genomföra en gemensam processkartläggning kan eliminera fördomar och antaganden kring övriga aktörers ansvar och verksamheter.

Oavsett samverkansnivå bör under en processkartläggning över arbetet inför ett eventuellt återvändande eller i en faktisk återvändandeprocess genomföras. Deltagarna utgörs av dem som i någon form har ansvar för barnets mående och utveck-

ling. Tillsammans får aktörerna se vad som fungerar bra i processen och vad som fungerar mindre bra. Görs rätt saker? Är det rätt personer som gör dem? Görs det som ska göras eller något helt annat? Blir något bortglömt? Det är först när vi är medvetna om *hur* vi gör som vi kan förändra *vad* vi gör. En processkartläggning kan också synliggöra viktiga samband och höjer dessutom delaktigheten i arbetet. Kartläggningen ger också möjlighet för aktörerna att ha en dialog om värdegrund och synsätt. Utifrån vilka grundvalar arbetar vi?

En processkartläggning kan till exempel utgå från den tidpunkt då barnet kommer till kommunen och sedan följa vilka insatser som olika aktörer genomför fram tills att barnet återvänder till hemlandet, fyller 18 år eller på annat sätt lämnar kommunens verksamheter. Vid kartläggningen är det bra om representanter från alla berörda verksamheter kan delta. Det kan också vara en fördel att genomföra processkartläggningar på flera nivåer – övergripande nivå, verksamhetsnivå och individnivå.

En processkartläggning är en bra ingång till ett fortsatt samverkansarbete, eftersom det ger aktörerna möjlighet att:

- » Lära och förstå varandras roller, behov och perspektiv.
- » Identifiera kompetensutvecklingsbehov för att kunna skapa en gemensam kunskapsplattform.
- » Synliggöra vilka insatser som redan finns och vem som utför dem.
- » Upptäcka om någon insats saknas eller om barnets behov på annat sätt försummas.

⁸ Jordevik & Källgren. *Samverkan för ungdomars skull – bra, men inte helt enkelt!*

⁹ Slettenmark. *Effekter av ökade möjligheter till vardagsamverkan.*

Struktur för samverkan

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska återvändandefonden

Den här handledningen är ett försök att skapa grundförutsättningar för en fruktbar samverkan utifrån ett tydligt barnperspektiv. Vi har valt att dela upp samverkansarbetet i olika nivåer; en övergripande nivå, en verksamhetsnivå och en individnivå. Innan samverkansarbetet påbörjas krävs en hel del förberedelser i syfte att skapa goda förutsättningar för alla former av samverkan.

1. Beslut

Ledning tar beslut om att samverkan skall prioriteras.

2. Processkartläggning

Processkartläggning genomförs.

3. Förslag till utveckling

Förslag till utveckling av rutiner och samverkansformer.

4. Underlag för kompetensutveckling

Underlag för kompetensutveckling och gemensam kunskapsplattform tas fram.

5. Processkarta antas

Processkarta antas med utgångspunkt i barnets behov.

6. Styrdokument för samverkan antas

- En formaliserad struktur som innefattar de tre nivåerna
- *Övergripande nivå* – kan beskrivas i övergripande överenskommelse eller annat samverkansdokument mellan myndigheter vad gäller exempelvis introduktion av nyanlända barn.
 - *Verksamhetsnivå* – Utgörs av tjänstemän (chefer) från exempelvis grundskola, gymnasieskola, HVB-verksamhet, individ- och familjeomsorg, överförmyndare och andra relevanta verksamheter.
 - *Individnivå* – Initialt formas ett nav kring barnet. Samverkan på individnivå kring ensamkommande barn med avslag kan innefatta överförmyndare, grundskola, gymnasieskola, HVB-hem/familjehem samt individ- och familjeomsorg. Överenskommelsen fastställs på tjänstemannanivå.

7. Uppföljning

- För att samverkansarbetet och samverkansdokumentet ständigt ska hållas aktuellt krävs kontinuerlig uppföljning och utvärdering.

Samverkan på övergripande nivå

Samverkan på en övergripande nivå är nödvändig för att enskilda barns behov ska kunna sättas i ett större sammanhang. Övergripande samverkan legitimerar också arbetet på övriga nivåer och ger de grundläggande förutsättningar som behövs. Att förbättra samverkan på övergripande nivå är en strategiskt viktig fråga för att arbetet med enskilda barn ska kunna utvecklas. Det är en stor utmaning att hitta former för välfungerande samverkan som gör att barn och unga inte "faller mellan stolarna" eller bollas runt mellan olika myndigheter. Ett regelbundet erfarenhetsutbyte mellan verksamhetsnivån och den övergripande nivån påverkar samverkan och helhetstänkandet i positiv riktning.¹⁰

Samverkan på lokal övergripande nivå kan bl.a. behövas när det gäller följande frågor:

- » Kartlägga behov hos målgruppen som underlag för planering.
- » Identifiera och undanröja hinder för samverkan.
- » Kontinuerlig uppföljning av hur samverkan fungerar på de övriga nivåerna.
- » Skapa avtal och överenskommelser för samverkan
- » Utvärdera effekter av samverkan.

Samverkan på verksamhetsnivå

Den övergripande nivån lägger alltså grunden för en genomgående fungerande samverkan. I nästa steg krävs att verksamhetsledare från socialtjänst, HVB-hem, skola, överförmyndare och andra berörda verksamheter tillsammans kommer fram till hur samverkan ska bedrivas i praktiken. I verksamheterna kan de avtal och överenskommelser som träffats på en övergripande nivå omsättas till mer handfasta rutiner och riktlinjer.

Utöver det är samverkan på verksamhetsnivå ett gemensamt forum där representanter från olika verksamheter har möjlighet att lyfta frågeställningar, svårigheter och lösningar. Genom diskussion och erfarenhetsutbyte kan samverkan på verksamhetsnivå leda till ett bättre och mer sammanhållet arbete med ensamkommande barn.

Verksamhetsnivån fungerar också som en länk mellan den övergripande nivån och individnivån, där information och frågeställningar kan förmedlas. För att samverkan på verksamhetsnivå ska fungera krävs regelbundna möten. Det är viktigt att verksamhetsledarna prioriterar samverkansträffarna. Inför en träff är det bra att stämma av med sin personal och sina chefer vad som kan vara aktuellt att gå igenom. Efter ett möte är det lika viktigt att lämna återkoppling och följa upp beslut som fattats.

Samverkan på individnivå – att forma navet runt barnet

Projekt Återvändande ensamkommande menar att de tre huvudaktörerna i det kommunala arbetet runt barnet, socialsekreterare, kontaktperson/familjehem samt god man, behöver forma ett koordinerat nav kring barnet. Precis som föräldrar pratar ihop sig kring förhållningssätt i olika frågor kring barnen behöver professionella aktörer göra detsamma för att barnet inte ska behöva ta ansvaret av att lägga pussel mellan alla olika besked och åsikter. I den praktiska vardagen är ett gott samarbete mellan god man och familjehemsförälder eller kontaktperson vid boendet avgörande för om barnet ska få en trygg och förutsägbar tillvaro.

¹⁰ Socialstyrelsen. *Strategi för samverkan: kring barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa.*

Samverkan på övergripande nivå

Nyckelpersoner:

En övergripande samverkan sker på hög tjänstemannanivå, där det gemensamma målet är fastställt. Här kan representanter från olika kommunala förvaltningar ingå, liksom chefer från landsting/region eller andra ickekommunala aktörer som är centrala i arbetet med ensamkommande barn, exempelvis Migrationsverket.

Syftet med samverkan på övergripande nivå är att upprätta tydliga samverkansdokument och överenskommelser som slår fast att samverkans ska bedrivas.

Den övergripande nivån lägger grunden för en genomgående, god samverkan. En tydlighet i samverkansuppdraget och en förståelse för varandras uppdrag ökar förutsättningarna för att enskilda verksamheter och tjänstemän kan delta i en fungerande samverkan, vilket i slutändan gynnar det enskilda barnet.

Samverkan på verksamhetsnivå

Nyckelpersoner:

Nyckelpersoner för samverkan på verksamhetsnivå är företrädare för kommunala verksamheter som möter eller arbetar med ensamkommande barn. Centrala verksamheter i alla kommuner är HVB/familjehem, socialtjänst, skola och överförmyndare. Exempel på andra viktiga verksamheter är Migrationsverket samt hälso- och sjukvården.

Samverkan på verksamhetsnivå är ett regelbundet forum där berörda verksamheter kan mötas för informationsutbyte och där det ges möjlighet att stämma av hur olika verksamheter ser på frågor gällande kommunens samlade arbete med ensamkommande barn.

Genom att lyfta information från den egna verksamheten i ett gemensamt forum kan respektive verksamhet hitta strategier för att möta eventuella utmaningar i arbetet med barnen. Ett annat mål är att skapa samsyn kring hur specifika frågor ska hanteras och komma överens om att det krävs en gemensam aktion för ett genomförande. Möjligheten att nå framgång är större när verksamheterna hjälps åt.

För att få en god genomgående samverkan krävs att verksamhetsnivån fungerar som en länk mellan de två övriga nivåerna, där information och frågeställningar kan förmedlas.

För att få igång en levande dialog mellan de tre aktörerna, behöver spelreglerna vara tydliga redan från början. Redan under barnets första tid i Sverige, i anslutning till att utredning och beslut om placering är färdigt bör de tre träffas för att:

- » Få ett ansikte på varandra.
- » Diskutera sekretessfrågor och dokumentation.
- » Tydliggöra hur dialogen de vuxna emellan bäst sker: När har god man och familjehemsföräldrar bäst möjlighet till direktkontakt via telefon eller att ses för ett möte? Vilka möten ska vem vara med på? Finns det anledning att kontaktpersonen är med under något möte med socialsekreteraren eller på utvecklingssamtalen i skolan?

Det är också lämpligt att barnet är med under delar av en sådan träff för att de vuxna gemensamt ska kunna hjälpas åt att tydliggöra sina respektive roller och vem barnet ska vända sig till i olika frågor. På så vis blir det tydligare för barnet att dessa tre tar ett samlat ansvar. Det kan också underlätta för de vuxna att rama in sina respektive uppdrag och undvika missförstånd framgent.

När det gäller barn som får avslag finns mycket att vinna på att de vuxna redan har en upparbetad och nära dialog där man bidrar med den information som övriga kan ha nytta av och därmed bör ha tillgång till för att det ska gå att arbeta utifrån barnets bästa. Ett avslagsbesked behöver omedelbart komma till socialsekreterarens kännedom för att bedömning ska kunna göras av om ytterligare insatser behövs. Det blir även i längden svårt för kontaktpersonen att utföra sitt arbete utan kunskap om ett avslag. Om samverkan mellan de tre nyckelpersonerna är upparbetad bidrar detta även till att information till och från andra aktörer enklare kan förmedlas.

Samverkan på individnivå

Nyckelpersoner:

Eventuellt barnet och de aktörer som befinner sig närmast det barn som det krävs samverkan kring (navet). Centrala aktörer i alla kommuner är socialsekreterare, god man, kontaktperson på HVB-hem/familjehem och nyckelperson från skolan i form av mentor eller liknande. Exempel på andra viktiga aktörer kan vara barnets samtalsstöd från BUP eller elevhälsan. Beroende på barnets ålder bör en diskussion föras med barnet om vilka som ska närvara.

Samverkan på individnivå syftar till att säkerställa att barnets behov uppmärksammas och att det finns en planering och tydlig struktur för uppföljning så att barnet kan få den stöd och den hjälp som behövs. Beroende på barnets ålder bör en diskussion föras med barnet om vad som ska tas upp på mötena och inte.

Alla nyckelaktörer runt barnet ska samverka när förutsättningar för barnet ändras eller barnet uppvisar ett förändrat behov eller mående. Detta för att skapa en samsyn kring vad barnet behöver och hur det ska tillgodoses. För att samverkan på individnivå ska fungera krävs att det inte finns motsättningar mellan nyckelpersonerna eller deras verksamheter, d.v.s. samverkan på alla nivåer måste fungera för att barnet inte ska drabbas.

Genom att de tre nyckelaktörerna är överens om vad som behöver tas upp med barnet finns också möjlighet att diskutera vem som är bäst lämpad att ta en viss fråga – alla utifrån olika perspektiv, någon av de tre eller kanske finns det någon annan som är bättre lämpad för tillfället? Kanske finns det annan boendepersonal som har bättre kontakt med barnet för tillfället och som därmed är bäst lämpad. Grunden är att hela tiden hålla dialogen öppen och inte ta för givet att någon annan tar tag i frågan.

Samordnad individuell plan

Sedan 1 januari 2010 finns både i socialtjänstlagen¹¹ och i hälso- och sjukvårdslagen¹² en bestämmelse om att kommun och landsting /region ska upprätta en samordnad individuell plan när en enskild individ har behov av insatser som behöver samordnas. Bestämmelsen inbegriper även privata utförare som kommun och landsting har avtal med. Även om huvudmannens insatser ska samordnas är det viktigt att komma ihåg att ingen huvudman har rätt att besluta om samhällsstöd som någon annan huvudman ska tillhandahålla.

När den enskilde har behov av insatser både från socialtjänsten och från hälso- och sjukvården ska kommunen tillsammans med landstinget /regionen upprätta en individuell plan. Planen ska upprättas om kommunen eller landstinget bedömer att den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda, och om den enskilde samtycker till att den upprättas. Arbetet med planen ska påbörjas utan dröjsmål. Planen ska när det är möjligt upprättas tillsammans med den enskilde. Närstående ska ges möjlighet att delta i arbetet med planen, om det är lämpligt och den enskilde inte motsätter sig det. Av planen ska det framgå:

1. Vilka insatser som behövs.
2. Vilka insatser respektive huvudman ska svara för.
3. Vilka åtgärder som vidtas av någon annan än kommunen eller landstinget.
4. Vem av huvudmännen som ska ha det övergripande ansvaret för planen.¹³

¹¹ Socialtjänstlagen (2001:453) ändrad SFS 2013:1 146

¹² Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) ändrad SFS 2013:1 141

¹³ Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) ändrad SFS 2013:1 141 Socialtjänstlagen (2001:453) ändrad SFS 2013:1 146

Den samordnade individuella planen skiljer sig från andra planer då den är tänkt ska gälla alla enskilda och syftar till att säkerställa samarbetet mellan huvudmännen, så att alla individers samlade behov av hälso- och sjukvård och socialtjänst tillgodoses.¹⁴

Det finns inget som hindrar att andra verksamheter än socialtjänst och hälso- och sjukvård deltar i ett arbete med samordnad individuell plan även om de inte nämns i lagstiftningen.¹⁵ Exempelvis har skola och boende en mycket viktig roll i arbetet med samordnad individuell plan då dessa verksamheter möter alla barn dagligen och kan upptäcka att barn har behov av mer hjälp och stöd än vad de själva kan erbjuda. Deltagandet regleras då i en lokal överenskommelse.

SIP-strukturen redogör tydligt för hur ett samverkansarbete på individnivå kan organiseras och struktureras. Därför tycker vi att arbetssättet kan tillämpas vid samverkan på individnivå, även om barnet inte har några aktuella insatser från hälso- och sjukvården. I Strömsunds kommun har man därför valt att arbeta med ”Intern samordnad individuell plan” (I-SIP)¹⁶ för barn som fått avslag. För information om SIP-strukturen, se SKL:s sida *Barn i behov av sammansatt stöd*.¹⁷

¹⁴ Prop 2008/09:193 ”Vissa psykiatrirfrågor m.m.”

¹⁵ SKL. *Använd SIP – ett verktyg vid samverkan*.

¹⁶ Strömsunds Kommun. *Intern samordnad individuell plan – Samverkansdokument inom vård- och socialförvaltningen*.

¹⁷ <http://www.psynk.se/barnibehovavsammansattstod/samordnadindividuellplan.1968.html>

Referenser

Emilsson Hedman, J., Gahlin, M., Källström, K. och Näsström, S. (2014). *Mellan avslag och utvisning: rapport om situationen för ensamkommande barn med avslag*. Hämtad 4 juni 2015, från: <http://www.stromsund.se/download/18.5bc12f071489d6ac9d4951a5/1412944419100/MellanAvslagochUtvisning.pdf>

Jordevik, K., Hällgren, C.(2005). *Samverkan för ungdomars skull – bra, men inte helt enkelt!* (i) Ander, B., *Möten i mellanrummet: socialt förebyggande arbete med ungdomar*, 1. uppl., Gothia, Stockholm.

Justitiedepartementet. (2009). Skr. 2009/10:124 *Samhällets krisberedskap – stärkt samverkan för ökad säkerhet*. Hämtad 4 juni 2015, från: <http://www.regeringen.se/rattsdokument/skrivelse/2010/04/skr.-200910124/>

Regeringens proposition 2008/09:193. *Vissa psykiatrifrågor m.m.* Hämtad 9 juni 2015, från: http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Forslag/Propositioner-och-skrivelser/prop-200809193-Vissa-psykiat_GW03193/

Slettenmark, O. (2005). *Effekter av utökade möjligheter till vardagsamverkan – Studier av experimentella försök att utveckla samverkan mellan blåljusmyndigheters ledningscentraler i Stockholmsregionen*. Försvarshögskolan/Uppsala Universitet, Magisteruppsats

Socialstyrelsen. (2007). *Strategi för samverkan – kring barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa*. Edita Västra Aros, Västerås. Hämtad 4 juni 2015, från: http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2007/2007-123-31_elektroniskt_tillganglig_2015-05-28

Socialstyrelsen. (2013). *Samverka för barns bästa – en vägledning om barns behov av insatser från flera aktörer*. Hämtad 4 juni 2015, från: <http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2013/2013-8-1>

Sveriges Kommuner och Landsting. (2014). *Använd SIP – ett verktyg vid samverkan, Barn och unga 0-18 år* (Version 3). LTAB, Lindköping.

UNICEF Sverige. (2009). *Barnkonventionen: FN:s konvention om barns rättigheter*. Stockholm: UNICEF. Hämtad 4 juni 2015, från: <https://unicef.se/rapporter-och-publikationer/barnkonventionen>

Strömsunds kommun

begripligt@stromsund.se
www.begripligt.nu
www.stromsund.se

Strömsunds
Kommun
Stræjmien tjjelte